

נלמד מ'לא יוציא' וגו', דינו שזה להוצאת שבת שדוקא כשיצא כולו והניחו נחשב 'הוצאה', משא"כ כשיצא חוץ לירושלים, דינו כשאר קדשים שיצאו חוץ למחיצתו, ונאסר גם אם אינו כהוצאת שבת (מנחת חינוך מצוה טו אות טו). ויש שפירש, שמדובר באבר שיצא חוץ לבית או לחבורה שנמנו עליו (רמב"ם בפיה"מ ז, ב; ובהל' קרבן פסח ט, ב), שהבשר נאסר גם אם יצא מקצתו ולא הניחו, ודוקא לענין חיוב על הוצאת הבשר [כמבואר בגמ' לעיל שהמוציא בשר מחבורה לחבורה חייב] אינו חייב אלא כהוצאת שבת (צל"ח; חזו"א או"ח קכד לדף פו ס"ק ד ד"ה אבר. ראה עוד ביאורנו לעיל ד"ה המוציא).

גמרא. אמר רב יהודה אמר רב וכן לתפלה ופליגא דרבי יהושע בן לוי וכו' - לענין צירוף למנין עשרה לתפילה, שהעומד מן האגף ולפנים מצטרף לעשרה, והעומד מן האגף ולחוץ אינו מצטרף. ורבי יהושע בן לוי סובר, שאין הפסק מחיצה לפני המקום, ואף העומד מן האגף ולחוץ מצטרף לעשרה (רש"י. וראה רמב"ם, בדעתו). ויש שסוברים, שהעומד מן האגף ולחוץ אינו מצטרף לעשרה לכולי עלמא, ופירשו שמדובר כשיש עשרה במקום אחד, והנדרן הוא לגבי העומד מהאגף ולחוץ האם מצטרף לענות עמהם קדיש או קדושה, לדעת רב אינו מצטרף, ולדעת רבי יהושע בן לוי מצטרף (תוס' ד"ה וכן, בשם ר"י, ותוס' סוטה לה, ב ד"ה מחיצה).

■ להלכה, צריך שיהיו כל העשרה במקום אחד ושליח ציבור עמהם, והעומד בתוך הפתח מן האגף ולחוץ, דהיינו כשסוגר הדלת ממקום מהשפה הפנימית של עובי הדלת ולחוץ, נחשב שנמצא בחוץ (שו"ע או"ח נה, ג. וראה שם פרטים נוספים). היו עשרה במקום אחד ואומרים קדיש וקדושה, אפילו מי שאינו עמהם יכול לענות [כרבי יהושע בן לוי, וכפירוש תוס' (שו"ע שם, כ)].

לא קשיא כאן בשערי עזרה כאן בשערי ירושלים - בשערי עזרה האגף נדון כלפנים, והאיל ועוביין נתקדש בקדושת עזרה, ובשערי ירושלים האגף נדון כלחוץ, והאיל ועוביין לא נתקדש בקדושת ירושלים (רש"י). ולענין תפילה, יש שסוברים שהאגף נדון כלחוץ (ב"י או"ח שם ד"ה וצריך, בשם רבינו יוחנן ג, ז), ויש שסוברים שהאגף נדון כלפנים, שבסבתא האגף נדון כלפנים, ורק לענין קדושת ירושלים נדון כלחוץ, שהניחו מלקדשו (מג"א נה, יא בשם תניא; ביאור הגר"א שם, יג). ■ וכן הלכה (משנ"ב שם, ו).

גמין ועליות לא נתקדשו, בקדושת העזרה, ואף לא בקדושת ירושלים (רש"י). ויש שפירש, שרק בקדושת העזרה לא נתקדשו, אבל בקדושת ירושלים נתקדשו (שו"ת הרשב"א א, לד).

וגמין ועליות שנבנו לאחר שכבר נתקדשה העזרה, יש שסובר שאף הם לא נתקדשו (ע"פ פ"י הראב"ד תמיד לא, א בשם ה"ר אלחנן), שקדושת אויר העזרה היא מפני שהוא אוירה של רצפת העזרה, וקדושת הרצפה מושכת את האויר שכנגדה, שהנמצא בו הוא כמונח ברצפה, וכשיש הפסק גג באמצע, אין מה שעל הגג נדון כמונח ברצפה, ואינו קדוש (קהלות יעקב שבוותן יב). ויש שסובר, שגמין ועליות שנבנו לאחר שקידשו את העזרה, הרי הם קדושים, שאין כח לאדם להפקיע בבנינו את קדושת העזרה (ראב"ד שם), ואויר העזרה נתקדש מחמת עצמו, ואינו קדוש על ידי הפסק גג בינו לרצפה (קהלות יעקב שם).

וכן לענין תפילה, הגג אינו נדון כבית, והעומדים על הגג אינם מצטרפים לעומדים בבית לענין תפילה בעשרה (ב"י או"ח נה ד"ה תנן, בשם רבינו יוחנן ג, ז). ■ וכן הלכה (רמ"א שם, יד). והיינוכשאינם רואים אלו את אלו (משנ"ב שם, נג).

מחבורה לחבורה מנין - מחבורה שנמנו על פסח אחד, לחבורה שנמנו על פסח אחר, ושתיהן באותו בית (רש"י). ודוקא בשתי חבורות שנמנו על שני פסחים, אבל בשתי חבורות שנמנו על פסח אחד, אין איסור להוציא מחבורה לחבורה (תוס' יו"ט ז, יג, ומנחת חינוך מצוה טו אות ג, בדעת רש"י). ויש שסוברים, שגם בשתי חבורות שנמנו על פסח אחד, אסור להוציא מחבורה לחבורה (תוס' להלן פו, ב ד"ה ומו, וראה שם שאיסור זה הוא גם לרבי יהודה [שם ע"א] שהפסח נאכל בשתי חבורות; מנחת חינוך שם אות א, בדעת הרמב"ם קרבן פסח ט, א).

אין לי אלא מביית לבית מחבורה לחבורה מנין וכו' - ואם הוציא 'מביית' ולא הכניסו 'לבית' אחר, או שהוציא 'מחבורה' ולא הכניס 'לחבורה' אחרת, יש שסובר שאינו עובר בלאו, שגזירת הכתוב היא שדוקא אם מכניסו לבית או לחבורה אחרת חייב (מנחת חינוך מצוה טו אות ד). ויש שצייד, שכיון שהוציאו ממקום אכילתו עובר בלאו, גם אם לא הכניסו לבית או לחבורה אחרת, ומה שהביריתא נקטה לשון 'לבית', ול'לחבורה', אינו בדוקא, אלא אגב שפתחה בלשון 'מביית' 'למחבורה', סיימה בלשון זו (חזו"א או"ח קכד לדף זה ס"ק ט, וראה שם בדעת רש"י).

תלמוד לומר הוצא חוץ לאכילתו, שתיבת 'הוצא' מיותרת, ובהא ללמד שאסור להוציא את הפסח חוץ לחבורתו (רש"י). ויש שגרס בברייתא 'תן לה הוצא', ופירש שהכתוב מלמדנו ששתי חבורות שאוכלות בבית אחד, כל חבורה צריכה לעשות מחיצה סביבה [ומתוך כך יש ללמוד שאסור להוציא את הפסח לחבורה אחרת מחוץ לאותה מחיצה] (רמב"ם קרבן פסח ט, ג, וכסף משנה שם בדעתו. וראה רש"י שדחה גירסא זו).

המוציא בשר פסח מחבורה לחבורה אינו חייב עד שיניח אותו במקום חבורה אחרת (רש"י). ודוקא לענין איסור הוצאה שנלמד מהפסוק (שמות יב, מו) 'לא תוציא מן הבית מן הבשר' וגו', אינו חייב עד שיניחנו, אבל לענין איסור אכילת הבשר עצמו, שנלמד מהפסוק (שם כב, ל) 'ובשר בשדה טריפה לא תאכלו', גדר האיסור הוא שלא להוציא 'חוץ למחיצתו', דהיינו חוץ לחבורתו, ולכן נאסר גם אם לא הניחו במקום חבורה אחרת (צל"ח; חזו"א או"ח קכד לדף פו אות ג; ח"י הגר"ז [בתוך ח"י גר"ח הלוי סטנסיל מהד"ר מישור עמ' סח]). ויש שסובר שגם הבשר אינו נאסר אלא אם הניחו במקום חבורה אחרת, שהרי הטעם שבשר שיצא מחבורתו נחשב שיצא 'חוץ למחיצתו', הוא משום שהוא בכלל 'לא תוציא' וגו', וכיון שכשלא הניחו במקום חבורה אחרת אינו בכלל 'לא תוציא', אינו נחשב שיצא 'חוץ למחיצתו', ואינו נאסר (מנחת חינוך מצוה טו אות טו).

■ להלכה, המוציא כזית מבשר הפסח מחבורה לחבורה לוקה, והוא שיניחנו בחוץ (רמב"ם קרבן פסח ט, א). ויש שסובר שאף המוציא פחות מכזית לוקה (שפת אמת על הרמב"ם שם, בדעת רש"י לעיל ע"א ד"ה מאי איכא).

משנה. הקדמה: המשנה עוסקת בשלשה עניינים שמצינו בהם איסור להוציא את הבשר מחוץ למחיצתו, שקדשי קדשים אסור להוציאם מחוץ לעזרה, קדשים קלים אסור להוציאם מחוץ לירושלים, וקרבת פסח אסור לאכול מחוץ לחבורתו [ואף המשך המשנה 'מן האגף ולפנים' וכו', עוסק בשלשה עניינים אלו] (פיה"מ להרמב"ם ז, יב).

אבר שיצא מקצתו חוץ לחומת ירושלים (רש"י לעיל פד, ב ד"ה אבר). ודוקא כשיצא חוץ לירושלים נאסר כשיצא מקצתו ולא הניחו במקום שיצא, אבל אם יצא חוץ לבית או חוץ לחבורה שנמנו עליו, אינו נאסר אלא אם יצא כולו והניחו במקום שיצא, שכיון שאיסורו